	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы
Қазақ ұлттық өнер академиясы
қабылдау комиссияның төрағасы

А. Сатыбалды
А. Сатыбалды
(2023 жЫЛҒЫ «27» 04 №11
Ғылыми кеңес хаттамасы)

**В028 «ХОРЕОГРАФИЯ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ ТОБЫ
«БАЛЕТМЕЙСТЕРЛІК ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША 2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНА
АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДАРДЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы 2023 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

«Балетмейстерлік өнер» кафедрасының аға оқытушысы Молдахметова А.Т.

Құрастырушы: «Хореография педагогикасы» кафедрасының профессоры
Ким Л.В.

«Балетмейстерлік өнер» кафедрасының отырысында қарастырылды.

« 13 » 04 2023 жыл. Хаттама № 9

«Балетмейстерлік өнер» кафедрасының меңгерушісі *Молдахметова А.Т.* Молдахметова А.Т.

«Хореография» факультетінің академиялық сапа құрамында мақұлданған

« 19 » 04 2023 ж. Хаттама № 9

Факультеттің академиялық сапа құрамының төрайымы *Ким Л.В.* Ким Л.В.

КЕЛІСІЛДІ:

«Хореография» факультетінің деканы *Габбасова Г.Н.* Габбасова Г.Н.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

«БАЛЕТМЕЙСТЕРЛІК ӨНЕР»

- 1. Емтихан өткізудің мақсаты мен міндеттері

Қабылдау емтиханының мақсаты – «Хореография» факультетіне оқуға түсушілердің білім деңгейін және оқуға практикалық дайындығын анықтау болып табылады.

Қабылдау емтиханының міндеттері:

- Талапкердің базалық хореографиялық базалық білім деңгейі (хореографиялық колледж, балеттік студия, кнер мектебі, мәдени колледждер) негізгі түріне сәйкес келетін құзыреттілікті игеруге дайындығын сипаттайтын кәсіби дайындық деңгейін бағалау:

- Талапкерден түрлі хореографиялық бағыттардың практикалық жағынан меңгергендігі, кәсіби қабілеттілігінің деңгейін анықтау;

- Жалпы мәдени құзыреттіліктерін анықтау:

жалпы білім деңгейі балеттік интеллектуалдық қабылеттілігі, мәдениет, өнер, театр және әдебиет тарихы саласындағы білімі.

2. Шығармашылық емтихандар:

1емтихан. Орындаушы шеберлігі:

классикалық би – станок тұсындағы және ортадағы экзерсис, аллегро, халықтық-сахна биі - станок тұсындағы және ортадағы экзерсис, би этюдi; қазақ биі - би этюдi;

2 емтихан. Балетмейстер өнерінен практикалық жұмыс

- өзінің жеке шығаруындағы 1 жеке шығармашылық номер: өз қойылымдағы классикалық, неоклассикалық немесе модерн биі, өз қойылымдағы халық-сахналық биі немесе қазақ биі:

- 1 массалық нөмір (кемінде 3 орындаушы)

- талапкер ұсынған хореографиялық композицияның аннотациясы (жазбаша түрде);

- берілген музыкалық тақырып бойынша би композициясын шығару (хореографиялық импровизация)

Коллоквиум: Хореографиялық өнер мен білім тарихы, музыка, театр, әдебиет т.б.

2.Қойылатын талаптар:

Орындаушылық шеберлігі: Талапкер станок тұсындағы және ортадағы экзерсисі, кәсіби мүмкіншілікке ие болу керек және залдың ортасында.

Әдістемелік жағынан дұрыс және сауатты орындау, қимылдарды музыкалық материалға жіктеуін, музыкалық өлшемін-ырғақты анықтау. Классика, халық-

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

сахналық, қазақ билерінің негізгі қимылдарын іс жүзінде көрсету. Кіріспе сынақ жүрісінде жасайтын табиғи деректер, сонымен бірге кәсіби деңгейде көрсетуі керек және кәсіби ой-өріс, көркемдік талғам.

Хореографиялық шығарма:

Өзінің шығармасында шығармашылық қиял, бейнелі ойлау және музыкалық орындау есептелінеді.

Либретто хореографиялық шығарманың ой желісіне сәйкес келуі тиіс. Суырып салуда музыкалық көруі және оның хореографиялық пластикаға айналуы бағаланылады.

Үміткер би құрастыру қабілетін, өзінің шығармашылық жоспарын би құралдары арқылы қиял арқылы көру қабілеттерін көрсетуі керек. Музыкалық шығарманың құрылымдық ерекшеліктеріне, импровизацияға негізделген болашақ хореографиялық композиция туралы идея қалыптастыру. Өтініш беруші дене қозғалысы саласындағы шығармашылық ойлаудың әлеуетін, қарапайым комбинацияларды жасай білуін көрсетуі керек.

Коллоквиум тақырыптарының тізімі:

1. Хореографиялық өнердегі хореографтың рөлі.
2. Режиссер-хореограф мамандығы және оның маңызы.
3. Романтизм дәуірінің балеттері.
4. «Жизель» балет романтизмінің шыңы ретінде.
5. Мариус Петипаның шығармашылығы.
6. Р.И. Чайковский балеті.
7. Диагилевтің «Орыс мезгілдері».
8. Фокин - балет өнерінің реформаторы.
9. Прокофьевтің музыкасына балет.
10. Юрий Григоровичтің балеті.
11. Кеңес дәуірінің хореографтары.
12. Қазақстанның хореографиялық өнерінің көрнекті орындаушылары.
13. Қазақстанның көрнекті хореографтары.
14. Дәурен Абировтың шығармашылығы.
15. Заурбек Райбаевтың балеті.
16. Шара Жиенкулованың шығармашылығы.
17. Булат Аюхановтың шығармашылығы.
18. Балетмейстер Минтай Тлеубаевтың шығармашылығы.
19. Қазақстан хореографтарының балетіндегі ұлттық тақырып.
20. Қазақстанның кәсіби балет труппалары.

Шығармашылық емтихан кезінде талапкер кәсіби формада яғни, талап етілген немесе емтиханға сай киім үлгісінде болуы керек.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- 1.Александрова Н.А. Балет, танец, хореография
- 2.Александрова Н.А., Голубева В.А. Танец модерн. Пособие для начинающих+ DVD. 3-е издание, 2015г
3. Александрова Н.А., Макарова Н.В. Джаз-танец. Пособие для начинающих 1-е издание, 2015г
- 4.Безуглая Г.А. Музыкальный анализ в работе педагога-хореографа 1-е издание, 2015г
- 5.Близис К. Танцы вообще. 2-е издание, 2015г
- 6.Вац А.Б. Танцевальное искусство Китая: история и современность. 1-е издание, 2015г
7. Вашкевич Н.Н. История хореографии всех веков и народов 2-е издание, 2015г
- 8.Громов Ю.Н. Танец и его роль в воспитании пластической культуры актера 2-е издание, 2015г
9. Есаулов И.Г. Устойчивость и координация в хореографии 2-е издание, 2015г
10. Зайфферт Д. Педагогика и психология танца. Заметки хореографа 2-е издание, 2015г
11. Зыков А.И. Современный танец для студентов театральной специализации. 1-е издание, 2015г
12. Костровицкая В.С.100 уроков классического танца (с 1 по 8 класс) 3-е издание, 2015г
13. Красовская В.М. История русского балета 3-е издание, 2015г
14. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. От истоков до середины XVIII века 2-е издание, 2015г
15. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. Эпоха Новерра 2-е издание, 2015г
16. Лебедева Г.Д. Балет: семантика и архитектоника 2-е издание, 2015г
17. Никитин В.Ю. Мастерство хореографа в современном танце 2-е издание, 2015г
18. Светлов В.Я. Современный балет 2-е издание, 2015г
19. Смирнова А.И. Мастера русской хореографии. Словарь 1-е издание, 2015г
20. Цорн А.Я. Грамматика танцевального искусства и хореографии 2-е издание, 2015г
- 21.Лифарь С. Дягилев и с Дягилевым. М., 1994.
- 22.Жумасейтова Г. Т. Страницы казахского балета. Астана, 2001г.
- 23.Жумасейтова Г. Т. Хореография Казахстана. Алматы, 2014г.
- 24.Жуйкова Л.А, Садыкова А.А, Уразымбетов Д.Д. Наш Александр Селезнев.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

Санкт-Петербург 2017г.

4. Шығармашылық емтихандарды бағалау критерийлері

Емтихан Орындаушылық шеберлігі:

- классикалық би – станок тұсындағы және ортадағы экзерсис, аллегро,
- халықтық-сахна биі - станок тұсындағы және ортадағы экзерсис, би этюдi;
- қазақ биі - би этюдi;

Балл	Дәстүрлі баға	Критерий
40-45	Өте жақсы (5)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері бағдарламалары туралы, хореографиялық колледж, мәдениет колледжі және балеттік студиялар туралы білім деңгейі өте жоғары; Орындаушылық шеберлігі: классикалық, халық сахналық және қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро); - музыкалық білімінің сауаттылығы: метроритм, музыкалық көлемі, музыкалық шығарманың мінезі;
35-39	Өте жақсы (5-)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері бағдарламалары туралы, хореографиялық колледж, мәдениет колледжі және балеттік студиялар туралы білім деңгейі жоғары; Орындаушылық шеберлігі: классикалық, халық сахналық және қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро);
30-34	Жақсы (4+)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері бағдарламалары туралы, хореографиялық колледж, мәдениет колледжі және балеттік студиялар туралы білімінің деңгейі өте жақсы; Орындаушылық шеберлігі: классикалық, халық сахналық және

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

		қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро); - музыкалық мектептегі бастапқы білімі, музыкалық сауаттылықтың деңгейі өте жақсы: музыканың көлемі, музыканың мінезін анықтау;
25-29	Жақсы (4)	- Биді орындау техникасы жақсы, актерлік мәнерлілігі хореографиялық номерді орындауымен ерекшеленеді. - Шығармаға еркін импровизация жасай ала білу. - қимыл координацияларын жасай алуы. - классикалық және халық сахналық билердің негізгі элементтерін жақсы меңгерген.
20-24	Жақсы (4-)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері туралы жалпы білімі бар; Классикалық, халық сахналық және қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро) орындау деңгейі жеткіліксіз
15-19	Қанағаттанарлық (3+)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері туралы жалпы білімі бар; Классикалық, халық сахналық және қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро) орындау деңгейі орташа.
10-14	Қанағаттанарлық (3)	- классикалық, халық сахналық және қазақ билері туралы жалпылама білімі бар; Классикалық, халық сахналық және қазақ билері (станокта, зал ортасында, аллегро) орындау деңгейі қанағаттанарлық.
5-9	Қанағаттанарлық (3-)	- хореография туралы мәлімет болмауы. - классикалық, халық сахналық және қазақ билері элементтері туралы білімі орташадан төмен; - музыкалық шығарманың деңгейін, көлемін, метроритмін, мінезін анықтай

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

		алмау;
0-4	Қанағаттанарлықсыз (2)	<ul style="list-style-type: none"> - хореография туралы мәлімет болмауы. - классикалық, халық сахналық және қазақ билері элементтері туралы білімі жеткіліксіз; - музыкалық шығарманың деңгейін, көлемін, метроритмін, мінезін анықтай алмау;

4. Шығармашылық емтихандарды бағалау критерийлері

2 емтихан:

- Балетмейстер өнері бойынша практикалық жұмыс:
- Коллоквиум:

Балл	Дәстүрлі баға	Критерий
40-45	Өте жақсы (5)	<ul style="list-style-type: none"> - теориялық білімінің деңгейі өте жоғары; - музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін меңгеру деңгейі өте жоғары); - тамаша физикалық деректер, көркемдік, мәнерлілік, өте жоғары шығармашылық потенциалы. сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін білу деңгейі өте жоғары.
35-39	Өте жақсы (5-)	<ul style="list-style-type: none"> - қазақ биінің бағдарламалық қимылдарын орындау техникасы бойынша теориялық білімнің жоғары деңгейі; -қазақ биінің негізгі қимылдарының жоғары деңгейде көрсетілуі (қолдың, аяқтың позициясы, зал ортасындағы жаттығулар, секіру); -музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін жоғары білу); - Сұхбат: Хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

		аспектілерін жоғары деңгейде білу.
30-34	Жақсы (4+)	<p>қазақ биінде бағдарламалық қимылдарды орындау техникасы бойынша теориялық білімнің жақсы деңгейі;</p> <p>-би техникасының игеру деңгейі;</p> <p>- берілген қимылдарды дұрыс орындай білу. Хореография туралы негізгі білімдерін меңгеру</p> <p>- қазақ биінің негізгі қимылдарының жақсы деңгейде көрсетілуі (қолдың, аяқтың позициясы, залдың ортасындағы жаттығулар, секіру)</p> <p>- шеберлік музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін жақсы меңгеру деңгейі);</p> <p>сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін жоғары деңгейде білу.</p>
25-29	Жақсы (4)	<p>-қазақ биінде бағдарламалық қимылдарды орындау техникасы бойынша теориялық білімнің жеткілікті жақсы деңгейі;</p> <p>-қазақ биінің негізгі қимылдарын көрсетудің жақсы деңгейі (қолдың, аяқтың позициялары, залдың ортасындағы жаттығулар, секіру) - музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін толық игере алмау);</p> <p>сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін жақсы деңгейде білу.</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

20-24	Жақсы (4-)	<p>- қазақ биінде бағдарламалық қимылдарды орындау техникасы бойынша теориялық білімнің жеткіліксіз деңгейі;</p> <p>-қазақ биінің негізгі қимылдарын жеткіліксіз деңгейде көрсету (қолдың, аяқтың позициясы, залдың ортасындағы жаттығу, секіру)</p> <p>-музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін жеткіліксіз білу).</p> <p>Қазақ би сабақтарын құру принциптерін білу, бірақ қателіктер терминологияда және орындау техникасында жіберіледі;</p> <p>сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін жеткіліксіз деңгейде білу.</p>
15-19	Қанағаттанарлық (3+)	<p>- қазақ биінде бағдарламалық қимылдарды орындау техникасы бойынша теориялық білімнің орташа деңгейі;</p> <p>- қазақ биінің негізгі қимылдарын орташа деңгейде көрсету (қолдың, аяқтың позициясы, залдың ортасындағы жаттығу, секіру)</p> <p>-музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерін орташа деңгейде білу).</p> <p>- би қимылдарын әлсіз орындау</p> <p>сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін орташа деңгейде білу.</p>
10-14	Қанағаттанарлық (3)	<p>- қазақ биінде бағдарламалық қимылдарды орындау техникасы бойынша теориялық білімнің қанағаттанарлық деңгейі;</p> <p>-қазақ биінің негізгі қимылдарының қанағаттанарлық деңгейі (қолдар, аяқтар, залдың ортасындағы жаттығулар, секіру)</p> <p>-музыкалық шығармалардың метро</p>

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Шығармашылық емтихан бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	1 бет

		ырғағының негіздерін меңгеру деңгейі қанағаттанарлық; сұхбат: хореографиялық өнердің теориялық негіздері мен тарихи аспектілерін қанағаттанарлық деңгейде білу.
5-9	Қанағаттанарлық (3-)	- қазақ биінің негізгі қимылдарын көрсетудің өте әлсіз деңгейі (қолдың, аяқтың позициясы, машинада және залдың ортасында жаттығу, секіру, шеберлік музыкалық шығармалардың метро ырғағының негіздерінің деңгейі жетік меңгермеген); шығарманың музыкалық характерін және оның метро ырғағын түсінбеу т.б. би хореографиясының негіздерін түсінбеуі. - болашақ кәсіби қызмет тақырыбы туралы нақты түсінік жоқ
0-4	Қанағаттанарлықсыз (2)	- қазақ биінің қимылдарын орындай алмау; - шығармалардың музыкалық табиғатын және олардың метрлік ырғағын түсінбеу; - би хореографиясының негіздерін жете түсінбеу. сұхбат: болашақ кәсіби қызмет тақырыбы, өнер ретіндегі хореография туралы түсініктің болмауы.